

نامه سرگشاده به رئیس‌جمهوری

جناب آقای هاشمی رفسنجانی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام

جنابعالی در مصاحبه اخیر خود با خبرنگار شبکه سی‌ان‌ان، که متن آن در شماره مورخ ۷۴/۴/۱۲ روزنامه کیهان درج شد، در پاسخ این سوال که: «آیا دولت و رژیم انقلابی پس از ۱۶ سال آنقدر احساس امنیت نمی‌کند که به احزاب مخالف اجازه شرکت در انتخابات بدهد؟» پاسخ داده‌اید: «احزاب آزادند، الان هم تعداد زیادی حزب ثبت شده داریم. معمولاً احزاب آنقدر ضعیفند که وقتی وارد انتخابات می‌شوند در جامعه برد زیادی ندارند. همین حالا گروه‌های زیاد سیاسی تشکیل شده که می‌توانند در انتخابات شرکت کنند. شاید شما یک حزب خاص را مثال بزنید که مشکل خاص خودش را دارد.»

نهضت آزادی ایران به حکم وظیفه سیاسی و اجتماعی خود لازم می‌داند که نکاتی را در رابطه با پرسش و پاسخ فوق به اطلاع جنابعالی و هموطنان عزیز برساند:

۱- منظور از آزادی احزاب در فرهنگ سیاسی و نظام‌های دموکراتیک، آزادی برای احزاب مخالف و گروه‌های دگراندیش می‌باشد و گرنه «ثبت‌نام» ده‌ها یا صدها حزب و گروه موافق و میدان دادن به طرفداران حاکمیتی نشانه‌ای از سعه صدر و تحمل حاکمان نسبت به منتقدین خود محسوب نمی‌شود.

قبل از انقلاب نیز احزاب فراوان و بعضاً فراگیری مانند «ایران نوین»، «مردم» و «رستاخیز» وجود داشتند ولی خود شما هم چنین امری را به حساب آزادی احزاب نمی‌گذاشتید. اصولاً در هیچ نظام استبدادی و توتالیتر هم مانعی برای تشکل سیاسی موافقین حاکمیت وجود ندارد، بلکه چنین تشکل‌هایی مورد تشویق نیز قرار می‌گیرند.

۲- در مورد ضعیف بودن احزاب، اولاً اگر به نظر شما احزاب آنقدر ضعیف هستند که مردم در انتخابات اقبالی به آنها نمی‌کنند، چه نگرانی و واهمه‌ای از دادن آزادی و امکان فعالیت سیاسی به آنها وجود دارد؟ و چرا نمی‌گذارید که در عمل برد آنها و میزان مقبولیتشان در میان مردم محک زده شود؟ ثانیاً شما به خوبی واقفید که ضعیف بودن احزاب و به طور کلی نهادهای مردمی در این سرزمین به خاطر سرکوب ملت در دوران استبداد ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی و بی‌اعتنایی و عدم تمایل دولت‌های بعد از انقلاب، به نام اسلام، نسبت به حقوق و آزادی‌های مصرح مردم در قانون اساسی بوده است. اگر به راستی رشد و بالندگی نهادهای مستقل مردمی را در همه سطوح موجب تعادل و پایداری نظام می‌دانید، چرا میدان تمرین و تقویت آنها را به بهانه ضعیف بودنشان محدود می‌سازید؟

شما که حکومت خود را تداوم ولایت امیرالمؤمنین علی(ع) می‌دانید به خوبی آگاهید که آن امام بزرگوار در عهدنامه مالک اشتر او را به تربیت نفس و ریاضت دادن به آن در تحمل انتقادات تلخ مردم و رفق و مدارا با مخالفین توصیه کرده و فرموده است: «اگر هدف تو از حکومت رشد و برپایی مردم در راه حق (تقویم علی الحق) بوده باشد، باید از این کار استقبال کنی تا عذری نزد خالق داشته باشی.»

۳- در مورد «گروه‌های زیادی که تشکیل شده و می‌توانند در انتخابات شرکت کنند» واقعاً این گروه‌های

سیاسی کجا هستند، برنامه آنها چیست و چه التزامی در برابر مردم دارند؟

جناب آقای هاشمی

شما به خوبی می‌دانید که شرکت احزاب در انتخابات مستلزم کاری طولانی با مطالعه و برنامه‌ریزی در ماه‌های قبل از برگزاری انتخابات می‌باشد که چنین امری برای احزاب غیروابسته یا منتقد حاکمیت در شرایط بسته بودن دفتر، توقیف نشریات، ممنوعیت اجتماع و برقراری ارتباط سیاسی با مردم و محرومیت استفاده از رسانه‌های جمعی و درج نظریات در نشریات رسمی غیرممکن است. در واقع دعوت شما از احزاب برای شرکت در انتخابات صرفاً دعوت اعضا و علاقه‌مندان آنها به «رأی دادن» در روز انتخابات، آن هم فقط به نامزدهایی که از فیلتر تنگ حاکمیت گذشته باشند تلقی می‌شود و مسلماً چنین امری در عرف سیاسی «آزادی انتخابات» به شمار نمی‌رود.

۴- اگر منظور جنابعالی از یک حزب خاص که مشکل خاص خودش را دارد نهضت آزادی ایران است، بهتر بود که این «مشکل خاص» را صریحاً بیان می‌فرمودید تا هم خبرنگار مذکور و هم کلیه هموطنان عزیز متوجه می‌شدند که به راستی چه انگیزه و دلیلی برای محروم ساختن حزب مورد نظرتان از حقوق اجتماعی وجود دارد. آیا بهتر آن نیست که مشکلات خاص را با معیارهای قانون اساسی محک بزنیم و خود را از موضع‌گیری شخصی و گروهی در برابر کسانی که دیدگاه‌های متفاوتی با ما دارند آزاد سازیم؟ در پایان، نهضت آزادی ایران که یک حزب غیردولتی سیاسی - اسلامی با سابقه ۳۳ ساله مبارزاتی و شناخته شده در سطح جهانی به عنوان اپوزیسیون می‌باشد مصراً خواستار آن است که قید و بندهای مصنوعی و غیرقانونی که از سوی مسئولان و مقامات رسمی مانند وزارتخانه‌های کشور و اطلاعات و یا از طریق گروه‌های ظاهراً نامرئی ولی شناخته‌شده انحصارطلب بر سر راه فعالیت آزادانه و گسترش این حزب و سایر احزاب و گروه‌های سیاسی دگراندیش قرار داده است برداشته شود تا حاکمیت در برابر سوال اساسی راجع به آزادی احزاب پاسخ قانع‌کننده‌ای داشته باشد و آزادی واقعی جایگزین آزادی ادعایی گردد.

با احترام

نهضت آزادی ایران

تیرماه ۱۳۷۴